

nastavak sa 2 str.

DA LIJEPO FLURI U FLURI I ORNI, LIJEPO SVIRI U LAFTI, PA ČAK I BRONKI. To mu je doneslo diplomu za rapsoda – osobe koja se može oprobati najmalko u tri instrumenta. Tu je probu moj Bajca uspješno prošao za diku i radost ne samo našem selu, nego i našoj opštini.

Instrument kojim se toliko puta predstavljao našoj publici nekoliko puta godišnje, u velikim broju mjesta u karaškoj, tamiškoj i mehedinskoj županiji, bila je flura i orna. I jedna i druga činila je da nam srce u grudima zaigra kad je Moj Bajca sukalo staro «Na mestu», staro «Portanje» ili «Lepo leto i proleće». U njemu i njegovoj duši živelo je ono naše staro i odnaše duše otkinuto i ostavljeno danam srce veseli i raduje, ono što je priuzel od Dede Ivana Čerčelje (Pozderke), Prvula i drugih naših čuvenih flurasa i ornaša.

Pošten u duši, dobronamjieran i obdaren osjećajima što čovjeka čine talen-

tom, donijelo mu je veliki broj službenih priznanja (diploma) na mjesnim i županijskim natjecanjima u individualnom i grupnom umjeću sviranja u fruli i orni

kao primaš.

Ovakvi se talenti rijetko rađaju. Ali mi smo ih imali i nadamo se da će nam i drugi doći ako budu uzeli za primjer i uzorak «mojeg» Bajcu Đurđa Mihajlu, njegovo malko i jezgrovito govorenje, jerbo je on «retko progovorio, ali kad jed rekao, to je bilo rečeno» i kad je «zafluril» to je bilo iz srca i dobre duše «zaflurenno»

Takav je bio «Moj Bajca» Đuređ Mihajla. Takvog ćemo ga se sjećati, čuvati u pamćenju i probati da očuvamo ono naše kulturno blago koje je on nosil u biću svom, kao i dobrotu koju je trvil svojoj manjoj braći, svojoj djeci i svojoj unučadi. Neka mu zemljica bude laka. Dobri se i pošteni ljudi ne zaboravljaju, oni vječito žive u našim sjećanjima i često se spominju jerbo su vrijedni bili.

prof. Milja Radan (stari)

La Sărbătoarea Văii Caraşului

Ansambll folcloric "Karaševska Zora" a participat și la ediția aceasta a festivalului de la Greoni, care a avut loc pe 11 mai 2007.

O atmosferă de sărbătoare și totuși a fost vineri, zi lucrătoare. A fost cald, cer senin încât se puteau vedea munții la poalele

căroră, în pustă, este așezată localitatea. Fum de mici, bere, tarabe cu accesorii pentru copii și nu numai, un public numeros, simplu și liniștit, care a avut bucuria de a gazdui sărbătoarea.

Festivalul a început cu o paradă a portului popular, în fruntea căreia, de apreciat, a fost un călăreț pe un cal împodobit

tradițional, obicei caracteristic și în satele comunității noastre, pe care în prezent îl putem vedea doar în poze.

Au evoluat numeroase ansambluri din localitățile de pe valea Caraşului și nu numai, prezentatoarea lăudând costumele noastre populare ceea ce se întâmplă de obicei, și parcă a fost regizat "Karaševska Zora" a evoluat prima la fel cum e așezată și localitatea Caraşova pe cursul râului Caraş.

Vreau să felicit cu această ocazie toți membrii ansamblului pentru că au reprezentat din nou foarte bine comunitatea croată din România.

Miliana Mihăilă

UREDNIŠTVO:

Glavni urednik: prof. Milja RADAN
Urednici: Ivan DOBRA; prof. Lina TINKUL;
Daniel LUKAČELA; Slavica TRAJA;
Jakob DOMANJANC
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter: Ljubomir RADAN

Adresa: Karaševo, Središnje sjedište ZHR-a
Telefon: 040-255-232255; fax: 040-255-232146

REDACȚIA:

Redactor principal: prof. Mihai RADAN
Redactori: Ivan DOBRA; prof. Lina TINCUL;
Daniel LUKAČELA; Slavița TRAJA; Iacob DOMANEANT
Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter: Liubomir RADAN

Adresa: Caraşova, jud .Caraş-Severin,
Sediul central al UCR
Telefon: 040-255-232255; fax: 040-255-232146

U ovom broju / În acest număr:

In memoriam, Đuređ Vatav

str. 6
pag. 6

Obitelj Dobra (Dobrov)

str. 7
pag. 7

Putovi očuvanja...

str. 10
pag. 10

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XI
Broj: 38
lipanj 2007.
Anul: XI
Nr. 38
iunie 2007

Posjet Državnog Izaslanstva Republike Hrvatske

30 svibnja, Zajednicu je posjetilo Državno Izaslanstvo Republike Hrvatske, koja se bavi manjinskim pitanjima i posećala je Rumunjsku, Bukurešt i Temišvar, 27- 31 svibnja 2007. godine.

Delegacija je bila sastavljena od Vladimira Vlahutina, kulturni ataše hrvatskog Veleposlanstva,

Posjet u hrvatskoj Šk. br. 1

Predstavnici u amfiteatru ZHR.-a gđe. Milene Klajner, predstojnica Ureda za nacionalne manjine vlade Republike Hrvatske, gosp. Ivica Čulina, savjetnika Ministarstva Vanjskih Poslova i Evropskih Integracija, gosp. Martina Oršolića, pomoćnika ministra Znanosti, Obrazovanja i Športa, gosp. Aleksandar

Posjet predstavnika u Šk. br. 2 Tolnauer, predsjednika Savjeta za Nacionalne Manjine Republike Hrvatske i više zastupnika Hrvatskog Sabora.

U Središnjem Sjedištu ZHR-a održao se sastanak i razgovor s predstavnicima hrvatske manjine, a nakon toga slijedila je posjeta Dvojezične Gimnazije, crkve, Hrvatske Škole (stara zgrada) i Osnovne Škole br. 2.

Uredništvo

SJEĆANJE NA: "MOJEG BAJCU" ĐURĐA MIHAJLU

Rođen je 1923. godine. Bilo ih je svega 11 brata. Prvi ili najstareji brat bil je Petar, a on je drugi. Iza njega su dolazili na svijet: Martin, Marka, Marija, Milja, Marjan, pa sve do.. Kate.

Drugi po rođenju brat, Đuređ, bil je staratelj, hranitelj i udomitelj za svu

mlađu braću, jer su od rane mladosti ili od malenih nogu svi ostali bez oca. On im je bil sve: i otac i stariji brat, kojega su vjerno slušali, poštovali ga i zahvalili mu kad su mu svi potpisali prid zakonom da njemu, starejemu Đurđu, manjivaju sve od starinje da ostane njemu i njegovim naslijednicima. Ževel je skromno,

mučil danonoćno, onako kako ga mi, starija generacija, znamo: suv, nasmejan i za svakog je imal lijepo i poštenu riječ.

Ali je bajca Đuređ, kako sam ga ja zval «MOJ BAJCA», imal i još nešto jako lijepo i drago: UMEĆE

[nastavak na 12 str.](#)

Eh, te naše ceste...

Ako namjeravate posjetiti Klokotič, a dolazite iz smjera Lupak, neposredno prije ulaska u selo morate usporiti vozilo jer će naglo ispred vas nestati asfalt. Jedno tridesetak metara ceste naprosto su odlučile

bilo od kada se cesta izgradila.

Međutim, nije oduvijek bilo tako. Put se na tome dijelu počeo raskidati na komade prije jedno dvadesetak godina. Izgleda da je sve počelo kada je ondašnji vlasnik zemljišta iznad kojeg prolazi

vlasti poduzele tada neke mjere da bi spriječile daljnje rušenje ceste i vratili je ponovno prometu. Započela je tako bitka za popravak ceste. Scenarij te "bitke" razvijao se uglavnom na isti način i redovito se ponavljao: cestapukne, općina pošalje kamion-dva puna kamena, fino se pukotina pokrpa, cesta se ponovo vrati prometu – svi su sretni. Divlja se cesta ne da lako pripitomiti, al' se nedaju ni lokalne vlasti. Opet cesta pukne, opet se pokrpa i tako dalje, i tako dalje... Ništa nažalost ne djeluje onako kako se očekuje, a put se sve više užu i užu...

Ako se na taj način nastavi, još malo pa, sačuvaj Bože, neće biti prostora za proći nijednome autu. Možda će tada vozači najvjerojatnije zaobići kroz susjednu livadu.

Ne bih počeo pisati o ovoj temi da nisam primjetio dvije gomile «balasterskog» kamenak koje stoje mirno pokraj puta čekajući dan kada će i one same postati dio ceste. Palo mi je tada na pamet da se nešto slično dogodilo i cesti na ulazu u Rešicu (također iz smjera Lupak). I u onom slučaju tadašnji nadležni odreda gubili bitku za bitkom s otkačenom prirodom jer su i oni djelovali kao u gore spomenutom scenariju. Kao i u našem slučaju, podloga na kojoj se izgra-

[nastavak na 3 str.](#)

rastaviti se od ostatka i krenuti nizbrdice, prema obližnjoj livadi. Prometni znakovi koji će vozače upozoriti da je opasno tuda prolaziti i da moraju prilagoditi brzinu – ne postoje. Vozači iz Klokotiča su već davna navikli na ovaj prizor, prolaze i ne obračaju pažnju, kao da je tako

ova naša cesta posjekao malu šumicu da bi umjesto snažnih drveća, koja su mu suviše zauzimali prostor na placu, uzgajao krumpire. Od tada se zemlja počela valjati prema dolje uzevši sa sobom i jedan mali dio ceste, ali sve više i više u godinama koje su slijedile. Lokalne su

Înmatricularea, înregistra-
rea și radierea vehiculelor

STIMAȚI CETĂȚENI

ART. 12 – (1) Pentru a circula pe drumurile publice, vehiculele, cu excepția celor trase sau împinse cu mâna și a bicicletelor, trebuie să fie înmatriculate ori înregistrate, după caz, și să poarte plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, cu forme, dimensiuni și conținut prevăzute de standardele în vigoare.

(2) Vehiculele care nu sunt supuse înmatriculării sau înregistrării pot circula pe drumurile publice numai în condițiile prevăzute prin regulament.

ART. 13 –(1) Autovehiculele și remorcile se înmatriculează permanent sau temporar la autoritatea competentă în a cărei rază teritorială proprietarii își au domi-

ciliul, reședința ori sediul, în condițiile stabilite prin reglementările în vigoare.

(2) Autovehiculele din dotarea Ministerului Apărării Naționale, a Ministerului Administrației și Internelor, precum și cele ale Serviciului Român de Informații se înregistrează la aceste instituții și pot, după caz, să fie înmatriculate în condițiile prevăzute la alin. (1).

(3) Până la înmatriculare, vehiculele prevăzute la alin. (1) pot circula cu numere provizorii, pe baza unei autorizații speciale eliberate de autoritatea competentă.

(4) La cerere, persoanelor juridice care fabrică, assemblează, carosează ori testează autovehicule sau remorci li se

pot elibera pentru acestea autorizații și numere pentru probă.

(5) Evidența vehiculelor înmatriculate se ține la autoritatea competentă pe raza căreia proprietarul își are domiciliul, reședința sau sediul.

ART. 14 –(1) Tramvaiele, troilebuzele, mopedele, mașinile și utilajele autopropulsate utilizate în lucrări de construcții agricole, forestiere, tractoarele care nu se supun înmatriculării, precum și vehiculele cu tracțiune animală se înregistrează de către consiliile locale, care țin și evidența acestora.

(2) Categoriile de vehicule care nu sunt supuse înmatriculării sau înregistrării, precum și cele care nu se supun inspecției tehnice periodice se stabilesc prin ordin comun al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului și al ministrului administrației și internelor, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

BUJOR & REBIANO CONSTRUCT

execută:

- construcții de case la roșu și la cheie;
 - amenajări interioare, exterioare
 - instalații sanitare
 - instalații electrice
- Totul de la A la Z, prețuri fără concurență.

Informații la numărul de telefon: 0749057742 sau 0726156790

NATJECAJ

25.04. 2007. godine u učionicama Osnovne Škole br.2 iz Karaševa, održao se natjecaj iz rumunjskog jezika, matematike i prirodnih znanosti, čiji su organizatori bili učitelji Osnovnih Škola 1 i 2 pod pokroviteljstvom organizacije „Proeducația” Ministerstva Znanosti i Prosvjete.

Natjecali su se učenici II, III i IV razreda Osnovnih Škola 1 i 2 iz Karaševa, te učenici susjednog sela Vodnik, koji su bili raspodjeljeni po predmetima. Ispravljanje radova prisutnih 45 natjecatelja odvijat će se u Bukureštu, a konačni će se rezultati objaviti za mjesec dana.

Martin Vorga

RHG GARANTA 2005 SRL
PRODAJE
ŠPOJERI
 Proizvode možete kupiti i uz kredit
Raiffeisen banke
Informacije
 Mob.0740866138; 0745785907
 Tel. 0255232371; 0255232051

Putovi očuvanja karaševske tradicije i običaja

Dok u ostalim karaševskim selima kulturne aktivnosti zamiru sve više i više pred nemoćnim pogledima mještana, u Karaševu i Klokotiču one su uz dana u dan sve plodnije, a to se svakako može primjetiti po velikom broju diploma za sudjelovanje na najvažnijim državnim kulturnim nastupima.

Malo selo kao što je Klokotič, ali s ogromnom, već tradicionalnom kulturno-umjetničkom snagom, pored godišnjih vrlo uspješnih školskih nastupa organiziranih od nastavnika škole prilikom zimskih praznika, pored KUD-a Doma kulture sela Klokotič, može se dokazano dičiti i osnivanjem KUD-a „Mladost“ mjesne organizacije sela Klokotič, Zajedništva Hrvata iz Rumunjske.

Iako je Kulturno-umjetničko društvo „Mladost“ osnovano tek početkom mjeseca listopada, 2005. godine, zahvaljujući financijskoj potpori Zajedništva, omogućeno mu je sudjelovati na brojnim državnim kulturno-umjetničkom aktivnostima na najvećoj razini.

Da bi se izbjeglo „krivo tumačenje“ pojedinih zlobnika da je osnivanje KUD-a „Mladost“ samo neka vrsta marionete postojeće „Karaševske zore“ sela Karaševa, ili drugim riječima, da će članovima „Mladosti“ pripasti jedino „mrvice s Homerova stola“ dok će drugi uživati u specijalitetima, voditeljstvo Zajedništva je došlo do fenomenalne ideje da većina nastupa prije navedenih društava budu zajednički izvedeni. Da je ta ideja vrlo uspješna, svakako se može vidjeti ne samo po broju novo stečenih prijateljstva, nego i po uspješnom zajedničkom sudjelovanju na brojnim državnim smotrama folkolora.

Zahvaljujući dobroj organizaciji i financijskoj potpori ZHR-a, karaševska se kultura, posebno naša vrlo lijepa i zahtjevna nošnja, mogla prikazivati ne samo na nacionalnoj razini, nego i na međunarodnoj. Naši su zajednički nastupi „Karaševske zore“, i „Mladosti“ bezbroj puta bili prikazani i putem najpoznatijih državnih televizijskih postaja, a kao da sve to nije dovoljno, pojedine tv postaje koje putem

KUD „Karaševska Zora“ iz Karaševa

satelita omogućavaju prenošenje svojih emisija i van države i Europe, omogućile su da se hrvatska tradicija i kultura mogu promatrati diljem svijeta.

I ove godine pored sudjelovanja KUD-a „Mladost“ na velikoj „Proletnoj povorci“ Doline Karaš, održanoj u Oravici i Čiklovi, gdje je na žalost samostalno sudjelovao, jer prema dogovorenom nastupničkom programu, „Karaševskoj zori“, pripalo je mjesto sudjelovati, također samostalno, na folkornoj smotri održanoj u selu Greoni, dobili smo znatan broj pozivnica za zajedničko sudjelova-

KUD „Mladost“ iz Klokotiča

nje na najvažnijim državnim smotrama folkora kao što su one organizirane u gradovima: Sibiu, Sighișoara, Hekulane, itd.

Voditelji spomenutih kulturno-umjetničkih društava, tj. moja malenkost Marijan Lucacela i Nikola Gera imamo u vidu da pomoću članova društava odlučimo o zajedničkom nazivu pod ko-

jim će u budućnosti nastupati ova dva prijateljska sastava.

Potpuno uvjereni da u svakom karaševskom selu postoje vrlo talentirane osobe koje bi uspješno predstavljale karaševsku tradiciju i običaje, voditeljstvo Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj razmišlja o ideji osnivanja KUD-a čiji bi članovi, pored pripadnika sela Karaševa i Klokotiča, bili pripadnici i ostalih karaševskih sela. Za ovako ozbiljan i zahtjevan projekat financijska potpora ne pred-

stavlja nikakvih poteškoća, jedino preostaje pronalazak dobre volje budućih članova društva.

Poznato je da svaka velika stvar u životu zahtjeva mnogo truda, a kada se do toga dođe, onda su vidljivi i rezultati.

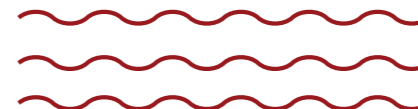
prof. Marian B. Lucacela

nastavak sa 2 str.

slučaju, podloga na kojoj se izgradila cestabilaje nestabilna, tlo nije bio dovoljno zbijen. Za razliku od nas, oni su shvatili da se tako nastaviti ne može pa su odlučili betonom konsolidirati cijelu podlogu. Istina je da su oni bili veće sreće jer im je rumunjska vlada deblokirala znatne novčane fondove potrebne za rad.

Ja vjerujem da se i nama može posrećiti ako bismo znali poduzeti pravemjere istiglidooone određene svote novaca potrebne za konačno rješenje problema jer ćemo u suprotnom biti prisiljeni usporavati vozila, lomiti amortizere i napuniti se prašine svaki put kada prođemo kroz tih tridesetak metara tvrdoglave ceste...

Daniel Lucacela

Gândul

A fost odată
Ca niciodată,
A fost cândva
Ce nu se va mai întâmpla.
Un gând frumos ca o floare
Care a început să zboare
Într-o lume permanentă
Care a devenit tot mai alertă;
Într-o noapte strălucitoare,
Îngerii au început să zboare
Au început să vorbească
Și să mă sfătuiască.
Dar în fine! totul s-a terminat
Și gândul meu a plecat!

Vorga Snežana-Miljana

Volim majku

Volim majku
Volim nebo kad je vedro
Volim sunce sjajno
Volim mjesec, sitne zvijezde
Volim cvijeće bajno.

Volim svaki potok
Kad tiho žubori,
I slavuja malog volim,

Kad pjeva na gori.

Al' najviše od svega toga
Volim majku milu,
Koja me tešila
U svom toplom krilu.

Petar Kalina

Kiša

Kiša kud pogledaš.
Svuda čudo.
Ova kiša
Baš je luda.
Eto baš sada
Tako pada.
Vredna, živa,
Vrt zaliva.

Padaj, kišo,
Dole s neba!
Padaj onda
Kada treba,
Svoje ljene
Dane slavi,
Pa po celu
Nedeljicu
Vrt mali
Zaboravi!

Petar Kalina

PRIPREMANJE OVOGODIŠNJEG 11. IZDANJA FESTIVALA „PROETNICA“

Međuetnički Odgojni Centar za Mladež iz Sighișoare organizirao je od 13 do 15 travnja 2007. g. drugi po redu tehnički sastanak za pripremanje ovogodišnjeg izdanja Festivala ProEtnica. Na

Predstavnici nacionalnih manjina

sa-stanku je prisustvovala većina predstavnika nacionalnih manjina, na poziv vijeća Međuetničkog Odgojnog Centra,

Vijeće međuetničkog odgojnog centra

na čijem je čelu g. Volker Reiter. Razgovori vijeća Odgojnog Centra i predstavnika manjina odnosili su se na način organiziranja i financiranja festivala. Vijeće je procijenilo da će troškovi za odvijanje festivala biti u vrijednosti od 478.917 leja, a financiranje će snositi: Odsjek za

Međuetničke Odnose, Ministarstvo Kulture, Županijsko Vijeće, Njemačka Ambasada i Balcan Trust. Organiziranje festivala, koji obuhvaća logistiku, reklamne materijale, smještaj bit će poboljšano u usporedbi s prošlim godinama. Festival će se odvijati od 17 do 25 kolovoza ove godine

Redakcija

Zgrada odgojnog centra

Pogled iz kuta

Cvrčak na lopati

« Ja te prijatelju moj pozivam na visoke planine. Ti se ne želiš popeti kod mene, ja se neću spuštati kod tebe »-- Sergiu Nicolaescu.

Biti pozvan na nešto znači osjećati se dirnutim, ganutim, sposobnim, izabranim. Postoji naprimjer mjesto u Svetomu Pismu koje govori o pozivu Sv. Ivana Krstitelja—u vrijeme vladanja cara Tiberija, Poncija Pilata tetrarha Galileje, Heroda, velikih svećenika Ane i Kaife dođe Riječ Božja Ivanu....

Evandjelje je knjiga upućena svakom čovjeku u svakom vremenu. Možda bismo zatopčetakovog člankamogli ovako prevesti: «u vrijeme vladavine američkog predsjednika Georgea Busha, ruskog predsjednika Putina, njemačke kancelarke Angele Merkel, u vrijeme stranaka i strančica... dodje nama, meni i tebi, Riječ Gospodnja- pripravite put Gospodinu, poravnajte mu staze vašeg života, obitelji i naroda »

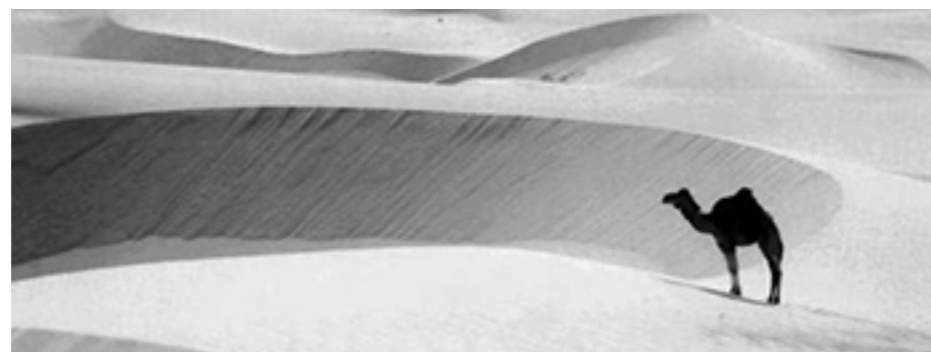
Mogu razumjeti ako je nekima od vas, koji pratite politička zbivanja u Rumunjskoj i u svijetu, neugodno što navodim pojedina imena političara i moćnika, današnjih Tiberija, Pilata i Heroda. Neki će reći: -nije to po našoj mjeri !! Moćnici svijeta su sve jači, oholniji i nemoralniji u krojenju sudbine malima, a kršćanski nauk je za njih dječija igrarija. Netko će upitati : -nije li Bog zaboravio male narode? Takav se dojam lako može steći jer su naše žene i muškarci prisiljeni zarađivati u dalekom svijetu kruh svagdanji, a naša sela izgledaju kroz godinu kao pustinja. Međutim, povijest izraelskog naroda je vrlo znakovita za nas

Hrvate, bili mi kao manjina u dijaspori ili u Domovini. Izraelce je Bog puno puta oslobađao od ugroženosti, a njegovo oslobađanje uvijek je povezano hodom kroz pustinju. Kako nas uči Sv. Pismo, pustinja je mjesto gdje je sve svedeno na najmanju mjeru, gdje je život siromašan i strog, gdje se čovjek uči živjeti iz Božje ruke. Pustinja je najbolje učiliste za narod i za pojedinca. Iz pusti-nje se izlazi kao novi čovjek. Tako i Ivan koji je čuo glas

Božji, dolazi iz pustinje i poziva na nešto novo:- poravnajte svoje puteve za Isusa i popravite vaš život za Gospodina koji dolazi !! Boga treba očekivati. Nadu gajiti. Treba mu čuti glas i otvoriti mu srce.

Ako dakle samo gledamo ono što drugi nisu učinili, nismo dostojni Ivanovog poziva. Ne zaboravimo ni svoj dio u njegovom pozivu, kako ne bismo postali kao oni koji upiru prstom u druge. Božje spašenje ne vide svi. To je zbog toga što se i s naše strane mnogo toga nije ispravilo, što je ostalo grbavo. I to zato što se mi ne trudimo, izmišljamo uvijek priče kako

se taj put ne bi poravnao, kako bi se primjerice drugi spotaknuo i na nos pao. I to u vlastitom selu, u politici, u privredi, u crkvi, na poslu...Sjećam se ljudi koji su kukali i još dandanas kukaju kako svećenici nisu donjeli profesora, koji bi djecu učio svirati tambure, pa su zato naša sela, jelte, kulturno siromašnija. Ali, recite mi naprimjer, koliko od tih roditelja, šalju svoju djecu u novo osnovanu vjersku grupu za mlade u Karaševu? Koliko od djece posjećuje kulturni centar hrvata iz Karaševa gdje se često odvijaju kulturne i kreativne aktivnosti? U koliko se sela čita "Grančica" i da li vaša djeca pomažu kad se ona djeli? Samo cvrčak svira tambure i nemari za « zimu ». A pametan čovjek, kad se pere, najprije opere glavu...

Ne ravnati put znači izmišljati Križne Putove. A mi ponekad ne ravnamo put jedan drugome nego ga činimo jos grbavijim. Sada poslije pada komunizma, naša zadaća bi bila umjesto podjela i optužbi, zagaziti u nove planove i otkrivati što znači biti kršćanin u novom vremenu. Nesmijemo više hodati kao spotaknuti i sapeti, nego se kroz molitvu i malo truda osloboditi našesapetosti. Takonam senadaneće ugasiti, unatoč teškim radovima na "putu", na koje nas Ivan poziva, i tko zna... možda na proljeće tambura opet zasvira.

-Gdje radnici koji rade na cesti najprije učine žulj (batature)?

-Na bradi !!! Jer se odmaraju naslonivši glavu na dršku od lopate.

vlč. Davor Lucacela

ALAIUL PRIMĂVERII PE VALEA CĂRAȘULUI

Casa de Cultură "Mihai Eminescu", Primăria orașului Oravița și Consiliul Local Oravița au organizat marți, 1 mai 2007, manifestarea "Alaiul Primăverii pe Valea Cărașului". Manifestarea a început la ora 10.00 cu primirea formațiilor participante la Teatrul de Vară din Oravița, iar de la ora 11.00 a urmat parada portului popular tradițional și a obiceiurilor. Parada s-a încheiat cu un mare spectacol folcloric "Sărbătoarea Liliacului", ținut de invitați în

Ansamblul folcloric "Mladost" Clocotici

poienița din comuna Ciclova Montană.

Sărbătoarea Liliacului, inițiată de primarul Oraviței, se află la a doua ediție, și are ca scop prezentarea portului popular, precum și promovarea valorilor și a obiceiurilor minorităților naționale.

La festival au participat ansamblurile folclorice "Hora Oraviței" Broșteni, "Forumul German", "Doina Bârzavei" Reșița, Fanfara Vărădia, Urșii Ciclova. Ansamblul Croaților a fost reprezentat de formația "Mladost" din Clocotici. Printre invitații de onoare ai folclorului cărașean s-au numărat: Ramona Viță, Răfăilă Vincu, Andreea Miroșu, ansam-

blul profesionist "Semenicul" din Reșița și alții.

Festivalul a fost finanțat de către Primăria Orașului Oravița, Consiliul Local Oravița, Teatrul Vechi Mihai Eminescu, Casa de Cultură Mihai Eminescu, Consiliul Județean Caraș-Severin, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural-Național, Centrul Județean pentru Conservare și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin.

Redacția

Poienița din Ciclova Montană

TUTUNUL OMOARĂ

În România fumatul omoară anual 33.000 de persoane. În curând pachetele de țigări, conform reglementărilor U.E. vor avea spre avertizare poze

cu plămâni, „mâncăți” de cancer și alte afecțiuni pulmonare specifice fumatului.

Fumatul reprezintă un risc ma-

jor pentru starea de sănătate. El ucide 6 persoane în fiecare minut în lume, iar un fumător din patru moare răpus de o maladie legată de tutun. Anul trecut fumatul a ucis 4 milioane de oameni. Până în anul 2020 numărul deceselor se va ridica la 10 milioane de fumători pe an.

Copiii care provin din familiile de fumători sunt cu 25% mai expuși riscului de astm bronșic și cu 35% mai predispuși la boli ale aparatului respirator. Fumatul este cel mai important factor de risc pentru bolile obstructive pulmonare cronice și a celor cardiovasculare. Afectează dinții, ochii, tenul, simțul olfactiv și gustativ, diminuează greutatea fătului la naștere și a diferitelor funcții ale organismului nou-născutului.

Fumatul este principalul factor de risc

pentru apariția mai multor tipuri de cancer cum ar fi: cel al cavității bucale și al laringelui, renal, gastric, hepatic și a leucemiei.

În România, din cele 33.000 de decese cauzate de fumat, 11.000 sunt de cancer, 15.000 boli de inimă, 4400 respiratorii, iar 2600 din alte cauze corelate cu fumatul. Astfel, fiecare persoană a pierdut în medie 21 de ani de viață.

Ca urmare a unui raport OMS la nivel mondial, 12% dintre femeile fumează, iar la bărbați procentul este de 48%. Trebuie menționat că fumatul pasiv este la fel de periculos ca și cel activ. Pentru această tre-

buie să ne implicăm ca instituțiile și localurile pe care le frecventăm să fie fără fum de țigară căci TUTUNUL OMOARĂ!

asist. Petru Udovița

SEMINARUL „DIDACTICA INTERNAȚIONALĂ”

În perioada 24-26 mai 2007 s-a desfășurat cea de-a XVI-a ediție a seminarului „Didactica Internațională”. Deschiderea festivă a avut loc în Aula Universității „Eftimie Murgu” din Reșița. În cadrul acestei ediții, tema impuls a fost „Promovarea și valorificarea diversității culturale în educație”.

Pe 26 mai 2007, Uniunea Croaților din România a găzduit seminarul „Didactica Internațională”, secția Minorității, fiind reprezentată de prof. Mihai Radan. La seminar au participat cadre didactice din școlile județului în care învață copiii aparținând minorităților naționale.

Sala Tineretului în incinta UCR-ului

De asemenea ne-au onorat cu prezența și Gheorghe Magas, inspector general școlar, Florica Molnar, inspector adjunct, Deaconu Tudor, directorul Casei Corpului Didactic și inspector, Adelia Sereș.

Seminarul a început la ora 10.00 cu prezentarea comunicărilor și proiectelor de către dna. inspector Sereș, dl. Sorca Gheorghe, director la Liceul Bilingv româno-croat, învățătoarele Filca Ana, Filca Sabina, Anca Stănescu, Aida Franț și educatoarea Stoica Viorica, de la Școala nr. 2 cu clasele I-IV Carașova, directorul Roch Francisc de la Școala Sfânta Elena și alții. La curiozitatea invitaților, învățătoarea Vlasici Maria a făcut o scurtă prezentare a costumului popular carașovenesc ex-

Prezentarea costumului popular de către învăț. Vlasici Maria

plicând transformările pe care le-a suferit dintr-o generație în alta. Fiecare cadru didactic a primit o diplomă de participare, înmănată de doamna inspector Sereș. După încheierea prezentărilor au fost purtate discuții pe tema: „Cadrul instituțional oferit de legislația românească pentru realizarea educației inter/multiculturale în actul didactic”.

Oficialitățile Inspectoratului Școlar Județean C-S

Seminarul s-a încheiat cu promisiunea dl. inspector Magas că și în anii următori seminarul se va desfășura la Carașova.

Redacția

KUP "HRVATSKA GRANČICA-JUNIOR"

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je organiziralo nogometni kup "Hrvatska grančica - Junior"... od mini do maxi, I izdanje 2007. godine.

Sportska akcija održala se 30-31 svibnja i 1 lipnja u Karaševu i Lupaku, počevši od 10.00 sati.

Na nogometnom natjecanju su sudjelovali sportaši od I do XII razreda iz Karaševa, Lupaka, Klokotiča, Vodnika, Rafnika, Nermiđa, Jabalča, Tirola i Rekaša. Finalni natjecaji su se održali u Karaševu, 1 lipnja počevši od 10.00 sati

Nogometni kup "Hrvatska Grančica-

Junior"...od mini do maxi ima za cilj promoviranje mladih talenata u nogometu i drugim športskim granama.

Redakcija

Speranța

Tot ce am visat nu s-a împlinit.
Tot ce am sperat Ieri totul a pierit.
Doream libertate astăzi stau închisă,
Caut doar dreptate și sunt mereu mințită.
Doresc oameni buni și sper la mai bine
Toți se poartă ca nebunii
Și mă-ntreb dacă e ceva cu mine.
Poate oamenii visează numai la bani
Poate nu știu eu
Au trecut atâția ani
Și am sperat mereu:
că-ntr-o zi se vor schimba
și își vor trăi viața,
dar, așa e lumea
Însă eu nu-mi pierd speranța.
Zorița-Anca Mirul

Rječnik poznatih likova

Andromaka - lik iz stare grčke mitologije i književnosti, supruga poznatog branitelja Troje, Hektora. Nakon pada Troje postane robinja. Simbol je vjerne žene. Kao lik možemo je naći u Homerovoj Ilijadi, u Euripidovoj tragediji i u Vergilievom Enejadi.

Antonius Marcus - (83-30 prije Krista), sin Julije i unuk rimskog imperatora Cezara. U bitkama i spletkama za prijestolje rimskog carstva stigne u Egipat, gdje ga lijepa carica Egipta, Cleopatra, uhvati u ljubavnu mrežu. Pobjeđen je od Augusta kod Actiuma, a poslije toga počinu samoubojstvo u Alexandriji. Njegov je portret najbolje oslikao Plutarh (46-120 po Kristu) u radu „Život slavnih ljudi”. Nadahnut Plutarhovim radom, Shakespeare je napisao čuvenu tragediju „Antonije i Kleopatra”.

POČECI HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Kroz vrijeme otkrića

Posebno me raduje što je redakcija odlučila da će od danas, u svakome broju "Hrvatske grančice", jedna od stranica biti posvećena hrvatskoj književnosti i njezinim glavnim predstavnicima.

Smatram da je od velike važnosti za nas kao dijaspora, upoznati se (i ako barem na razini nabiranja) književnom baštinom hrvatskog naroda (kojemu mi kao zajednica pripadamo) jer se sav hrvatski narod može dičiti bogatim književnim stvaralaštvom. Moj zadatak je da se nekako pokušam približiti vama čitateljima, te da zajedno putujemo kroz vrijeme otkrivajući neke od slavniha autora i njihova djela. U ovom pothvatu nastojat ću nakratko oslikati jedino najznačajnije predstavnike pojedinog književnog razdoblja u Hrvatskoj i osvrnut ću se jedino djelima po kojima su njihovi autori postali slavni, nutreći tako nadu da ću vama, dragi čitatelji, probuditi želju za čitanje.

Bašćanska ploča

U ovome broju osvrnut ću se na kratko korijenima hrvatske književnosti čiji razvoj započinje u srednjem vijeku. Tadašnja je proza pisana na dva jezika: crkvenoslavenskim hrvatske redakcije i hrvatskim, te sa tri pisma: glagoljicom, latinicom i zapadnom ili hrvatskom ćirilicom. Najstariji prozni spomenici potječu iz 11. i 12. stoljeća. Spomenimo tu "Bašćansku ploču" (pogledaj sliku), pisanoj na glagoljici, kao prvog cjelovitog sačuvanog spomenika (kamenskog spomenika) na narodnom jeziku. Od rukopisnih knjiga iz najstarijega razdoblja sačuvali su se tek fragmenti. To su odlomci biblijsko-liturgijskoga značaja: Mihanovićev apostol; Kijevski listići; Bečki listići iz 12. stoljeća (najstariji hrvatski spomenik misnoga sadržaja). Uglavnom se može reći da je srednjovjekovna proza povezana s usmenom književnošću, da prevladavaju religiozne teme i da je znatnim dijelom prijevodna i prerađivana. Nadahnula se je iz dvije književno - kulturne sfere: s Istoka, iz bizantsko-(staro)crkvenoslavenske baštine i sa Zapada, iz latinske, talijanske, «franko-talijanske» i češke tradicije.

Najznačajnije postignuće srednjovjekovne proze bilo je čuvanje crkvenoslavenskoga liturgijsko - književnog jezika i jedno je od ishodišta književnosti kasnijih razdoblja.

Daniel Lucacela

Humor & Mudre riječi poznatih ljudi

1. -Zapamti Ivce, 6 plus 2 jednako je 8.
-Nije moguće, u školi učitelj nam je rekao da 5 plus 3 jednako je 8.
-Da. 1 4 plus 4 jednako je 8, i 1 plus 7 jednako je 8.
-Zašto učimo matematiku ako sve je jednako 8?
2. -Perice, kaže učiteljica ljuta, danas si bio vrlo nestašan. Reći ću te tati, pa da vidimo što će on reći na to!
-On će reći da žene ne znaju čuvati ni jednu tajnu.
3. -Mamice, znaš onu posudu o kojoj je tata rekao da se prenijela iz generacije u našoj obitelji?
-Da, što je s njom?
-Ništa, jedino da sam ja zadnja generacija.
4. „Što radije htjeti: biti glup među mudrima ili pak mudar među glupima?”
Euripide

Martin Vorga

In memoriam, Đuređ Vatav (1938-2005)

Učitelj Đuređ Vatav, poznat u svom rodnom mestu kao mešcer Andrekić, rođen je u Klokotiču 15. veljače 1938. godine, u poštovanoj obitelji Marije i Milje Vatava, koja je imala samo dva sina: njega, koji je bio stariji i Nikolu Vatava.

Ljubav prema knjizi bila im je usađena još od ranih dana, od svog oca koji je radio kao učitelj u Ravniku i Klokotiču, ali je bio i orguljaš u svom rodnom selu. Ljubav prema glazbi naslijedili su također od svog oca. Stariji se brat istaknuo u svojim počecima, pored učiteljskog zanata i kao dirigent KUD-a čiji je osnivač bio pokojni vlč. Stjepan Husztik, a kasnije i kao koreograf ansambla Kulturnog doma sela

vodstvom rodio tada ansambl Doma kulture Klokotič, koji i dandanas traje.

O njegovom radu kao učitelj, nisi mu imao nikad ništa dobacivati, bio je

kao idol za svaku mladu osobu koja bi poželjela opredjeliti se za rad u nastavi. Bio je pun strpljivosti, iznenađenja, ljubavi (prema prvašima pogotovo), znao te dovesti do toga da ti sam zavoliš i shvatiš koliko je bitno biti marljiv u svemu što radiš. Njegovo znanje nije sačuvao samo za sebe, već je to rado djelio svima, nije nikad odbacio ili zanemario one osobe koje su zatražili više puta njegovu pomoć. Nije bio sebičan. To je jedna od najvećih njegovih vrlina o kojoj se većina njegovih učenika dobro sjeća. Nakon

rada u školi, kod kuće, za njega nije bilo odmora. Kada ga nije bilo sa svojim učenicima milina mu je bila biti uz svoju obitelj ili rodbinu, pomagajući ih oko rada na polju.

Iz njegovih ruku, bilo je velikih plodova, s jedne strane dobro odgojene djece i učenike u školi, s druge pak velika priznanja koje je stekao radivši sa odraslima razne koreografije unutar ansambla. Vrijedno je spomenuti da je ansambl na početku brojao i do sto osoba. S našim roditeljima u ansamblu postao je poznat ne samo u državi, već i van nje.

Godina 1965-1968. ovaj ansambl bio je među najcjenijima iz Karaš-Severinske županije. Pet godina kasnije uspostavio je prvu vezu našega življa sa našim narodom iz Hrvatske. Vezu koju je tada uspostavio između sela Buševac, i sela Klokotič prenosila se je iz generacije u generaciju a i dandanas traje.

Kao nagradu za njegov dugogodišnji rad, učit. Đuređ Vatav dobio je tri zlatnih medalja. Pet puta u svojim nastupima zadobio je I. mjesto a i drugih diploma za

nastavak sa 6 str.

najbolju kreaciju, sviranje/pjevanje, koreografiju i narodnu nošnju. Sve te nagrade bile su dobivene u velikim gradovima kao: Bukurešt, Temišvar, Arad, Trgu-Žiu, Braila, Krajova i dr. Kao da to nije bilo dovoljno za ovo malo selo i svog velikog meštra, nacionalna je televizija zatražila da se za nj snimaju karaševski običaji s kojima su se u nastupima diljem države zadobilo prvo mjesto (svadba, smerljanje itd.) koji su bili prikazani putem programa za kulturu ili manjine.

Ljubav prema svojim učenicima, pokazao je i u svojoj zadnjoj godini života, kad je i u teškoj bolesti (operisan od raka) dolazio i pružao pomoć oko koreografije i pjesama mlađe generacije koja se spremala za svoj prvi nastup u Velikoj Gorici. Njima se nije mogao verbalno obratiti, ali je svoje upute verbalno davao. Ni taj prvi nastup u Velikoj Gorici nije ostao bez nagrade, a to je pozivnica koja stiže svake godine za novo nastupanje, a i lijepo prijateljstvo sklopljeno tada Otac ansambla, učitelj sela i vjerni prijatelj koji nikada nije iznevjerio naše roditelje a ni svoje kolege, umro je 6. rujna 2005. g. Pokopan je na groblju u Klokotiču, a misa zadušnica bila je predvođena od vlč. Petra Dobre. Njoj su prisustvovali kako mještani sela, tako i prijatelji i kolege iz različitih škola u gradu i ostalih karaševskih sela.

O pokojnom učitelju Đurđu Vatavu, mještani sela Klokotiča, njegove kolege mlađih i starijih generacija (neke od njih i bivši učenici) nemaju drugih riječi ili izraza osim one koje su za pohvalu i divljenje, o njegovoj strpljivosti i ljubavi koju je imao prema djeci i odraslima toliko godina, za sve što je doprineo svojim radom ovome selu, ali i za njegov životni rad (preko 40. godina) proveden u školi.

S. T.

Obitelj Dobra (Dobrov)

Kada su Turci oko 1300. godine zauzeli Bosnu, mnogo je ljudi pošlo iz toga mjesta prema nepoznatim krajevima, bježeći pred turskom silom koja je tada prijetila Evropi.

Napustili su svoja ognjišta ali vjeru nisu. Pod pratnjom Franjevačkih svećenika stigli su preko Dunava u ovaj lijepi kraj. Nije tada pošao samo hrvatski narod već i drugi narodi koji su boravili u tim krajevima. Zajedno s tim ljudima krenula je i naša stara obitelj. Izgleda da je bila bugarske narodnosti jer zvala se Dubrov.

Dobra Ivan i Milja

Kroz vrijeme prošli su na ime Dobra. Naša obitelj brojala je pet članova: jedna sestra i četiri brata: Dubrov Vuga, Dubrov Petar, Dubrov Milja, Dubrov Dobra i Dubrov Jankul. Nastanili su se oko ovog izvora zvan Lazarovac (zasigurno su ga oni tako nazvali). Dva su se brata, Petar i Milja, nastanila u sokaku gdje danas živi moja obitelj Grčići.

Na kraju su se vrta nastanili druga dva brata - Dobra i Jankul. Njihova se je sestra, Dobrov Vuga, udala u selu Nauzina. Gdje se to selo nalazi neznam, ali mislim da je u srpskom Banatu, ili u nekom

drugom kraju.

Stariji brat, Petar, koj se je nastanio na našoj strani sokaka, bio trgovac po zanimanju. U to doba trgovci su uglavnom bili grčkoga podrijetla. I dandanas stari ljudi kažu «idem kod grka da nešto kupim». Budući da je on bio trgovac, njegovu su djecu nazvali «grčka djeca» i, eto, sve do danas nama vele «Grčići».

Prekoputa, tamo gdje danas živi obitelj Krsta (Prčuli) stanovao je Milja. Po njegovim su se imenu zvali kod Milićaka. To je ime postojalo sve do skora, ali se sada izgubilo. Posljednji je put to ime nosila Magdalina Milićajka koja se udala za Petra Ugrina, ali je njihov brak bio bez potomstva.

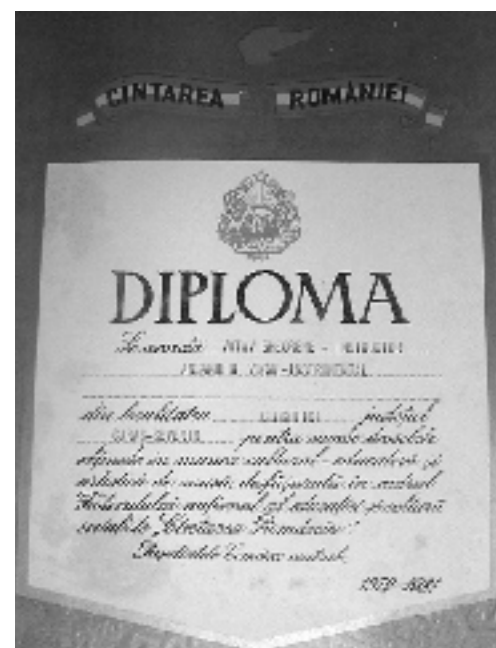
Treći je brat Dobrov Dobra živio na kraju vrta u susjednim sokaku. Po tom su se imenu zvali do uskoro Dobronjići (sad Katići).

Četvrti brat Jankul bio je tamo gdje sada žive Miloja i Vernjika. Do skora su se po imenu Jankul zvali Jankuljasići.

Tako je tada bilo: po imenu najstarijeg člana obitelji zvalo cijelo potomstvo, koje je, evo, sedamsto godina izdržalo, ali se danas lagano gubi. Od obitelji Dobra, kroz vrijeme su se i druge obitelji odjeli- le, a koje se i sada zovu Dobra (Sakačilići i Frčkoši).

Ovo je ukratko povjest moje familije koja je došla u ovaj kraj prije sedamstotina godina.

Sa poštovanjem za moju familiju!
piše Marka Dobra

Klokotič. Mlađi brat, danas umirovljenik, također svira orgulje, zamjenjujući pokojiput crkvenog orguljaša tada kada ga nema.

Osnovnu je školu (I-IV) pohađao u svom rodnom selu, Rešici i u Grlištu, a srednju mušku pedagošku u Temišvaru (1952-1956.). Nakon školovanja, zaposlio se kao učitelj u školi u kojoj je i on nekada učio - u svome selu. Kasnije postaje ravnatelj škole a poslije toga ravnatelj Kulturnog doma. Pod njegovim se ruko-

Učitelj Đuređ Vatav s učenicima

nastavak na 7 str.